

9-13 Noiembrie 2020

ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I.	Consiliul UE din 12 noiembrie 2020 – Neutralitate climatică, Transporturi	2
II.	DOCUMENTE ADOPTATE DE CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ	3
1.	Raport al Comisiei privind prețurile și costurile energiei în Europa	3
2.	Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 al Consiliului prin acordarea unei autorizații generale de export a Uniunii pentru exportul de anumite produse cu dublă utilizare din Uniune către Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	6
3.	Raport al Comisiei privind progresele înregistrate în domeniul energiei din surse regenerabile	7
4.	Raport al Comisiei referitor la exercitarea competenței de a adopta acte delegate conferită Comisiei în temeiul Regulamentului (CE) nr. 471/2009 privind statisticile comunitare privind comerțul exterior cu țările terțe	8
5.	Directiva 2008/48/CE - Raport către colegiitori [în conformitate cu articolul 27 alineatul (2) din Directiva privind creditul de consum]	9
6.	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea unei Directive a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea apei destinate consumului uman	10
7.	Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la punerea în aplicare a Directivei 2014/47/UE privind controlul tehnic în trafic al vehiculelor comerciale care circulă în Uniune și de abrogare a Directivei 2000/30/CE	11
8.	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea Directivei Parlamentului European și a Consiliului privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE	12
III.	ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA	13
1.	Previziunile economice din toamna anului 2020	13
2.	128 mil EUR pentru activități de cercetare privind coronavirusul	16

3. Noile rapoarte ale platformelor online privind dezinformarea _____	17
4. Ajutor de stat pentru România, pentru sprijinirea investițiilor în sistemele de încălzire centralizată, bazate pe surse regenerabile de energie _____	17
5. Comisarul Reynders inaugurează Săptămâna internațională a siguranței produselor 2020_	19
6. Studiu privind limitarea creșterii consumului de energie al serviciilor de tip cloud și al centrelor de date _____	19
7. Ambulanța pentru Monumente – câștigătorul Premiului Publicului în cadrul Premiilor Europene pentru Patrimoniu/ Premiilor Europa Nostra 2020 _____	20

I. CONSILIUL UE

1. Consiliul UE din 12 noiembrie 2020 – Neutralitate climatică, Transporturi

Anul European al Căilor Ferate 2021 – acord informal cu Parlamentul European

Transportul feroviar este verde, confortabil și sigur și va juca un rol-cheie în eforturile UE de a asigura neutralitatea climatică până în 2050. Astăzi, negociatorii Consiliului și Parlamentului European au ajuns la un **acord provizoriu privind desemnarea anului 2021 drept An European al Căilor Ferate**. Pe parcursul anului, vor fi organizate o serie de evenimente și alte inițiative menite să crească proporția persoanelor și a mărfurilor care călătoresc pe calea ferată, în conformitate cu obiectivele Pactului verde european.

Anul Căilor Ferate va promova transportul feroviar ca mod de transport durabil, inovator și sigur, care poate să garanteze servicii esențiale chiar și în timpul unor crize neprevăzute. Acest lucru a fost demonstrat de rolul strategic pe care îl joacă transportul feroviar în menținerea unor legături esențiale în timpul pandemiei de COVID-19, atât pentru transportul de călători, cât și pentru transportul de mărfuri esențiale.

Printre celelalte obiective ale acestui an se numără sensibilizarea cu privire la dimensiunea europeană transfrontalieră a transportului feroviar, precum și consolidarea contribuției acestuia la economia, industria și societatea UE.

Comisia va fi invitată să ia în considerare lansarea a două studii de fezabilitate. Unul dintre acestea va viza crearea unei etichete europene pentru promovarea mărfurilor transportate pe calea ferată, iar celălalt va explora ideea unui indice de conectivitate feroviară, asemănător cu cel existent pentru transportul aerian. Comisia trebuie să informeze Consiliul și Parlamentul European în legătură cu planurile sale până la sfârșitul lunii martie 2021.

Acordul provizoriu la care s-a ajuns astăzi **depinde de aprobarea Consiliului**. Președinția intenționează să transmită acordul, spre aprobare, Comitetului Reprezentanților Permanenți al Consiliului (Coreper) la 18 noiembrie.

Context: Transporturile sunt responsabile pentru o pătrime din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE, iar emisiile generate de transporturi continuă să crească. Pentru a atinge obiectivul de neutralitate climatică până în 2050 – astfel cum este prevăzut în Pactul verde european și cum este aprobat de Consiliul European – emisiile generate de transport trebuie să scadă cu 90%.

Transportul feroviar emite mult mai puțin CO₂ decât o călătorie echivalentă pe cale rutieră sau aeriană, fiind în același timp singurul mod de transport care și-a redus în mod constant emisiile de gaze cu efect de seră din 1990 până în prezent.

În prezent, 75% din transportul intern de marfă este efectuat pe cale rutieră.

În ceea ce privește politica UE în domeniul transportului feroviar, 2021 va fi primul an complet în care normele convenite în cadrul celui de al patrulea pachet feroviar vor fi puse în aplicare pe întreg teritoriul UE. Aceste norme sunt concepute pentru a deschide piața serviciilor de transport intern de călători și pentru a reduce costurile și sarcina administrativă pentru întreprinderile feroviare care își desfășoară activitatea pe teritoriul UE.

II. DOCUMENTE ADOPTATE DE CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ

1. Raport al Comisiei privind prețurile și costurile energiei în Europa

Prezentul raport oferă informații cuprinzătoare pentru a înțelege evoluția prețurilor și a costurilor energiei în UE. Raportul analizează tendințele prețurilor la energia electrică, gaze și produse petroliere, analizând în detaliu piața și factorii de reglementare ai acestora și oferind comparații internaționale. De asemenea, raportul evaluează importanța și impactul costurilor energiei asupra economiei, întreprinderilor și consumatorilor casnici. În acest scop, documentul analizează evoluția costurilor aferente importului de energie, cotele de cost ale energiei pentru peste 40 de sectoare din producție, agricultură și servicii, precum și impactul cheltuielilor energetice în bugetele consumatorilor casnici la diferite niveluri de venituri. Raportul analizează, de asemenea, importanța taxelor pe energie ca sursă de venituri fiscale și a diferitelor taxe impuse produselor energetice. În cele din urmă, raportul prezintă diferențele prețuri realizate¹ primite de tehnologiile de generare a energiei electrice și analizează modul în care acestea afectează profitabilitatea, împreună cu alte surse de venituri și costuri.

După o perioadă de 2-3 ani în care s-au înregistrat creșteri, prețurile angro au început să scadă în 2019 din cauza încetinirii economice și a creșterii ofertei specifice pieței. În prima jumătate a anului 2020, prețurile au scăzut în urma scăderii cererii și a restricțiilor de mobilitate declanșate de pandemia de COVID-19. Se preconizează o creștere a prețurilor pe măsură ce economia se redresează, însă este posibil ca abia în 2021 să revină la nivelurile din 2019.

Prețurile angro ale energiei electrice au fost convergente până când s-a produs recent o divergență a acestora pe piețele regionale din cauza interconexiunilor insuficiente și a ponderii inegale a producției de energie din surse regenerabile în mixul energetic al statelor membre. Aceasta sugerează că investițiile în flexibilitatea rețelei, capacitățile transfrontaliere și producția de energie din surse regenerabile în respectivele state membre care au rămas în urmă ar contribui la crearea unor piețe mai integrate și mai competitive, cu posibile dispersii de preț mai scăzute. Legăturile strânse dintre piețele energiei au ca rezultat volatilitatea prețurilor țițeiului, care afectează, de asemenea, prețurile gazelor naturale și ale energiei electrice. Această influență scade însă concomitent cu pătrunderea surselor regenerabile de energie pe piețele energiei și cu importanța tot mai mare a platformelor europene de comercializare a gazelor, care înlocuiește utilizarea prețurilor gazului, indexate în dolari SUA și consolidează rolul internațional al monedei euro.

Prețurile europene cu amănuntul au înregistrat o tendință de creștere sau au rămas relativ stabile în intervalul cuprins între 2017-2019. În anii precedenți, scăderea prețurilor a durat mai mult și a fost mai puternică pentru consumatorii de gaze și marii consumatori industriali decât pentru consumatorii de energie electrică și consumatorii casnici. Ca urmare, pe parcursul ultimului deceniu, prețurile la energia electrică și la gaze pentru consumatorii casnici au crescut peste pragul de inflație, iar pentru sectorul industrial au crescut sub indicii prețurilor industriale și au scăzut pentru consumatorii mai mari (în special pentru consumatorii de gaze). În pofida a ceea ce s-a întâmplat pe parcursul ultimului deceniu, în ultimii ani, impozitele și taxele de rețea au rămas relativ stabile sau au crescut ușor, ceea ce a dus la schimbări de preț determinate de schimbările din componenta energetică. Presiunea redusă a taxelor pentru energia din surse regenerabile asupra prețurilor este generată concomitent cu utilizarea mai extinsă a unor instrumente de piață care promovează energia din surse regenerabile și eliminarea treptată a schemelor de sprijin anterioare. Aceasta înseamnă că se estimează că componenta energetică (bazată pe piață) va juca un rol major în stimularea schimbărilor prețurilor în viitor, deși taxele de rețea ar trebui să ocupe treptat o pondere tot mai mare, alături de necesitatea de a finanța investițiile în rețele mai reziliente și mai inteligente. În ceea ce privește produsele petroliere, prețurile la pompă cresc și scad în funcție de prețurile la țiței, care au fost reduse prin impozite la nivelul comerțului cu amănuntul. Deși, cu un anumit decalaj de timp, prețurile cu amănuntul au început să reacționeze în trimestrul al II-lea al anului 2020 la scăderea prețurilor angro și la un nivel scăzut al cererii, determinate de pandemia de COVID-19.

Costurile UE aferente importului de energie, care, după 3 ani de creșteri consecutive, au ajuns la 331 miliarde EUR în 2018, reamintesc de costurile suportate de UE din cauza dependenței sale generate de importurile masive de combustibili fosili și a expunerii la piețele internaționale volatile. Costurile ar fi putut să scadă în 2019, pe fondul prețurilor mai scăzute la combustibilii fosili în anul respectiv și vor scădea în 2020, ca urmare a scăderii drastice a consumului de combustibili fosili și a prețurilor determinate de pandemia de COVID-19.

În ultimii ani, ponderile costurilor de producție au scăzut per ansamblu și într-o manieră mai pronunțată în sectoarele industriale, extinzându-și tendința generală de scădere în ultimul deceniu. Intensitatea energetică mai scăzută a sectoarelor, sectoarele cu o intensitate moderată a energiei alăturându-se industriilor mari consumatoare de energie în eforturile de asigurare a eficienței energetice, a contribuit la scăderea costurilor energiei, în contextul unei

creșteri ușoare a prețurilor și al intensificării activității economice. Diferențele internaționale de preț au rămas stabile în ultimii ani, sectorul industrial european confruntându-se cu prețuri mai mari decât industria SUA și cu prețuri comparabile sau mai mici decât cele ale concurenților din Asia.

Datele limitate privind costurile energiei și intensitățile energetice indică faptul că sectoarele Europei au intensități energetice mai mari decât cele din Asia (cu excepția Chinei) și comparabile cu cele din SUA, confruntându-se totodată cu cote mai mari ale costurilor energiei decât cele din Asia și comparabile sau mai mici decât cele din SUA. Unele dintre aceste diferențe pot fi explicate prin subvenții acordate sectorului industrial din statele membre G20 din afara UE și prin costurile climatice mai ridicate ale UE. Pentru a-și menține avantajul competitiv pe piețele internaționale, industriile europene ar trebui să continue să își îmbunătățească eficiența energetică. Nu se preconizează că impactul pandemiei de COVID-19 asupra prețurilor energiei și asupra activității economice va crește presiunile costurilor energiei asupra costurilor de producție ale sectorului industrial, cu excepția sectoarelor mari consumatoare de energie care au o mare pondere din consumul lor de energie fix, indiferent de nivelul producției.

Cheltuielile cu energia ale consumatorilor casnici europeni sunt comparabile ca proporție cu cele de dinainte de criza din 2008. Scăderea treptată a proporțiilor în ultimii ani, împreună cu a altor indicatori ai sărăciei energetice, indică o reducere a riscurilor globale de sărăcie energetică în Europa, care au rezultat din îmbunătățirea economiei și adoptarea unor politici energetice ale UE mai bine direcționate pentru a identifica și a aborda sărăcia energetică. În concluzie, sărăcia energetică rămâne o provocare pentru UE. În 2018, cei mai săraci consumatori casnici europeni au cheltuit pentru energie (în medie) 8,3 % din cheltuielile lor totale, ajungând până la 15-22 % în unele state membre din Europa centrală și de est. Eforturile UE în direcția politicilor ar trebui să continue, deoarece impactul economic al pandemiei de COVID-19 ar putea afecta veniturile consumatorilor casnici, în special ale celor mai săraci.

Impozitele pe energie reprezintă o sursă importantă și stabilă de venituri pentru statele membre. Veniturile totale din impozitele pe energie, care provin în principal din accize la produsele petroliere, vor scădea probabil în 2020, ca urmare a impactului pandemiei de COVID-19 asupra consumului de combustibili pentru transport. Există multe tipuri de impozite și taxe impuse asupra produselor energetice, care au scopuri diferite și pe care statele membre le aplică în moduri diferite. Toate acestea, combinate, au un impact foarte semnificativ asupra prețurilor, în special asupra energiei electrice, care variază foarte mult de la un produs energetic la altul și de la un stat membru la altul. UE și statele membre urmăresc alinierea impozitării energiei la obiectivele energetice și climatice în conformitate cu inițiativele propuse în Pactul verde. În plus, efectul combinat asupra prețurilor al tuturor impozitelor și taxelor (nu numai asupra energiei) ar putea fi luat în considerare atunci când se evaluează modul în care acestea promovează un comportament aliniat la o tranziție energetică nepoluantă și echitabilă.

Prețurile realizate pentru producția de energie din surse regenerabile sunt în scădere, concomitent cu creșterea gradului de pătrundere pe piață a energiei din surse regenerabile. În contextul creșterii preconizate a investițiilor în domeniul energiei din surse regenerabile,

monitorizarea existentă a organizării pieței și a schemelor de sprijin ar trebui să aibă în vedere asigurarea echilibrului adecvat dintre veniturile eficiente de pe piață și furnizarea de venituri de sprijin (cu risc redus) care permit investițiile.

2. Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 428/2009 al Consiliului prin acordarea unei autorizații generale de export a Uniunii pentru exportul de anumite produse cu dublă utilizare din Uniune către Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

Prezenta propunere de Regulament se referă la faptul că Regatul Unit și-a notificat intenția de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, la data de 29 martie 2017.

În conformitate cu articolul 50, Uniunea a negociat cu Regatul Unit un acord de stabilire a condițiilor de retragere a acestui stat, ținând seama de cadrul viitoarelor relații ale părților (denumit în continuare „acordul de retragere”).

În conformitate cu termenii acordului de retragere, Regatul Unit nu mai este stat membru al Uniunii Europene de la 31 ianuarie 2020, iar legislația primară și secundară a Uniunii vor înceta să se aplice Regatului Unit după încheierea etapei de tranziție la 31 decembrie 2020.

În conformitate cu regulamentul respectiv, este necesară o autorizație pentru exportul produselor cu dublă utilizare către țări terțe. Această autorizație poate fi o autorizație individuală, globală sau generală.

Retragerea Regatului Unit din Uniune afectează comerțul cu produse cu dublă utilizare dintre UE și Regatul Unit: în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului, exportul produselor cu dublă utilizare din UE în Regatul Unit va necesita, începând de la 1 ianuarie 2021, o autorizație de export eliberată de autoritatea națională competentă a statului membru în care este stabilit exportatorul. Acest lucru ar crea o sarcină administrativă considerabilă pentru autoritățile competente din statele membre și pentru exportatorii UE, afectându-le competitivitatea. Prin urmare, pentru a atenua aceste riscuri și impactul retragerii Regatului Unit asupra competitivității UE, este oportun să se adauge Regatul Unit la anexa a II-a la regulament și, prin urmare, să se controleze exporturile către Regatul Unit în temeiul autorizației generale de export a Uniunii EU001. Există mai multe motive pentru care Regatul Unit ar trebui adăugat pe lista țărilor care fac obiectul autorizației EU001:

- Regatul Unit este parte la tratatele internaționale aplicabile, este membru al regimurilor internaționale de neproliferare și își îndeplinește pe deplin obligațiile și angajamentele aferente;
- Regatul Unit aplică controale proporționate și adecvate, abordând în mod eficace considerentele referitoare la utilizarea finală prevăzută și la riscul de deturnare, în conformitate cu dispozițiile și obiectivele prezentului regulament.

Prin urmare, adăugarea Regatului Unit pe lista țărilor care fac obiectul autorizației EU001 nu va afecta securitatea UE și securitatea internațională, garantând în același timp o aplicare uniformă și coerentă a controalelor în ansamblul UE și asigurând condiții de concurență echitabile pentru exportatorii din UE.

➤ Coerența cu alte politici ale Uniunii

Regimul UE de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare prevede că autorizațiile de export sunt eliberate, în mod normal, de către autoritățile naționale competente, pe baza unor evaluări de la caz la caz. O cerință prin care să se impună o autorizație specifică pentru exporturile către Regatul Unit este susceptibilă să genereze o sarcină administrativă semnificativă pentru exportatori și pentru autoritățile competente și riscă să creeze condiții de concurență inechitabile pentru exportatorii din statul membru, ceea ce ar afecta buna funcționare a pieței interne și a politicii comerciale comune. Aceste efecte perturbatoare ar putea fi atenuate prin adăugarea Regatului Unit pe lista destinațiilor care fac obiectul autorizației EU001.

Prin urmare, prezenta propunere este coerentă cu abordarea generală privind măsurile de urgență de adoptat pentru a se face față retragerii Regatului Unit fără acord. În plus, având în vedere faptul că Regatul Unit este o destinație importantă pentru exporturile de produse cu dublă utilizare și că acesta își asumă obligațiile și angajamentele internaționale relevante și garantează respectarea deplină a acestora, adăugarea Regatului Unit pe lista destinațiilor care fac obiectul autorizației EU001 este conformă, de asemenea, cu obiectivele prezentului regulament în ceea ce privește securitatea internațională și a UE, precum și cu modul în care exportul produselor cu dublă utilizare către alte state (care sunt într-o poziție comparabilă cu cea a Regatului Unit din punctul de vedere al obiectivelor regulamentului) este controlat în temeiul legislației UE.

3. Raport al Comisiei privind progresele înregistrate în domeniul energiei din surse regenerabile

Obiectivele privind energia din surse regenerabile din 2020 vor trebui îndeplinite în contextul pandemiei de Covid-19, din cauza căreia societatea per ansamblu, precum și sectorul energetic au fost afectate de cea mai gravă criză economică și sanitară din ultimele decenii. Acest raport confirmă faptul că UE este pe cale să își realizeze obiectivele privind energia din surse regenerabile pentru 2020. În 2018, ponderea energiei din surse regenerabile în mixul energetic al UE a atins 18 % (18,9 % pentru UE-27). Investițiile în energia din surse regenerabile sunt determinate tot mai mult de piață, iar ponderea subvențiilor publice scade în special pentru proiectele noi. Această scădere a fost determinată de reducerile semnificative ale costurilor tehnologiilor aferente energiei din surse regenerabile, de reducerea subvențiilor prin scheme de sprijin mai competitive și a fost exemplificată prin numeroasele rezultate ale licitațiilor cu costuri zero sau reduse din câteva țări europene.

În 2018, 12 state membre aveau deja o pondere a energiei din surse regenerabile care le depășește obiectivele pentru 2020. Alte 11 state membre și-au realizat sau și-au depășit traiectoria orientativă prevăzută în Directiva privind energia din surse regenerabile pentru perioada cuprinsă între 2017-2018. Cu toate acestea, cinci state membre (Franța, Irlanda, Țările de Jos, Polonia și Slovenia) nu au reușit să facă acest lucru.

În ceea ce privește perspectivele pentru realizarea obiectivului de energie regenerabilă pentru 2020, modelarea recentă previzionează că UE-27 va realiza o pondere de energie regenerabilă cuprinsă între 22,8 % și 23,1 %. Aceasta corespunde unei creșteri absolute

preconizate de utilizare a SRE de 19,2 - 21,7 Mtep în perioada cuprinsă între 2018-2020. Impactul pandemiei Covid-19 asupra cererii de energie este semnificativ și această situație excepțională are drept consecință creșterea globală a ponderilor proiectate de energie din surse regenerabile pentru 2020. Cu toate acestea, unele dintre aceste creșteri ar putea să nu rămână stabile în timp, după ce activitatea economică se redresează complet.

Majoritatea a statelor membre își vor îndeplini obiectivele, dar trei state membre (Belgia, Franța și Polonia) prezintă un risc grav de a nu își îndeplini obiectivele. În plus, 2 state membre (Țările de Jos și Luxemburg) prezintă un risc moderat de a nu își îndeplini obiectivele.

Statele membre sunt ferm încurajate să exploreze toate opțiunile posibile de a utiliza mecanisme de cooperare în special transferurile statistice, ca soluție pentru abordarea situației, date fiind cele câteva săptămâni rămase până la sfârșitul anului 2020.

Comisia Europeană este pregătită să sprijine procesul prin sprijinirea dialogului politic dintre statele membre, oferind orientări tehnice și platforma de dezvoltare a surselor regenerabile a Uniunii pentru transferuri statistice, aflată în curs de realizare.

Implementarea neîntreruptă a surselor regenerabile de energie este extrem de importantă. În special, având în vedere necesitatea de a rămâne peste scenariul de referință pentru 2020 a planurilor naționale integrate privind energia și clima, astfel cum s-a stabilit prin pachetul „Energie curată pentru toți europenii” și necesitatea de a înregistra progrese în îndeplinirea obiectivelor pentru 2030 și 2050.

Planurile de redresare și reziliență pe care statele membre ar trebui să le elaboreze pentru stabilirea agendelor lor de reformă și investiții pentru următorii patru ani oferă o oportunitate unică pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile și contribuie atât la redresarea economică, cât și la obiectivele Pactului verde european.

Comisia Europeană va continua să monitorizeze evoluțiile și, conform cerințelor Regulamentului privind guvernarea energetică, va evalua conformitatea obiectivului final în funcție de rapoartele statelor membre până la 30 aprilie 2022 cu datele efective din 2020.

În ceea ce privește sectorul transporturilor, în care toate statele membre trebuie să îndeplinească o pondere de cel puțin 10 % de energie din surse regenerabile, doar două state membre, și anume Finlanda și Suedia, au reușit să depășească acest nivel în 2018. Modelarea pentru 2020 prezintă o imagine oarecum îmbunătățită, cu o pondere a T-SRE în UE de 12,2 % și 16 state membre care ating sau depășesc obiectivul. Îndeplinirea obiectivului este o obligație legală, așadar, Comisia îndeamnă celelalte 11 state membre să ia măsuri adecvate prin intermediul mecanismelor naționale de implementare sau de cooperare.

4. Raport al Comisiei referitor la exercitarea competenței de a adopta acte delegate conferită Comisiei în temeiul Regulamentului (CE) nr. 471/2009 privind statisticile comunitare privind comerțul exterior cu țările terțe

Regulamentul (UE) 2016/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2016 a modificat Regulamentul (CE) nr. 471/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 mai 2009 privind statisticile comunitare privind comerțul exterior cu țările terțe, în

scopul punerii acestuia în concordanță cu distincția dintre actele delegate și actele de punere în aplicare introdusă de Tratatul de la Lisabona.

În temeiul articolului 10a alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 471/2009, competența de a adopta acte delegate se conferă pentru o perioadă de 5 ani începând de la 20 octombrie 2016. Această competență se prelungește tacit cu perioade de cinci ani, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

Comisia trebuie să întocmească un raport privind delegarea competențelor cel târziu cu nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Prezentul raport îndeplinește această obligație.

Până în acest moment, Comisia nu și-a exercitat competența de adoptare a actelor delegate care i-a fost conferită în temeiul Regulamentului (CE) nr. 471/2009.

Abrogarea regulamentului, cu efect de la 1 ianuarie 2022, înseamnă că Comisia nu are în vedere exercitarea competenței în viitor și că o eventuală prelungire a perioadei de delegare după data de 20 octombrie 2021.

5. Directiva 2008/48/CE - Raport către colegiitori [în conformitate cu articolul 27 alineatul (2) din Directiva privind creditul de consum]

Directiva 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori armonizează anumite aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre în materie de contracte de credit pentru consumatori.

Aceasta se aplică contractelor de credit de consum cu o valoare între 200 EUR și 75 000 EUR, precum împrumuturile acordate pentru consum personal, facilitățile de tip „descoperit de cont” și cărțile de credit, precum și contractelor de credit negarantate încheiate în scopul renovării de bunuri imobile rezidențiale, care implică o valoare totală a creditului de peste 75 000 EUR. Directiva nu se aplică anumitor tipuri specifice de credite de consum (de exemplu, anumite credite fără dobândă, anumite acorduri de leasing).

Articolul 27 alineatul (2) din directivă impune Comisiei să monitorizeze efectul existenței opțiunilor normative ale statelor membre asupra pieței interne și a consumatorilor.

Prezentul raport prezintă rezultatele-cheie ale evaluării și lecțiile învățate din aplicarea directivei în ultimii 10 ani, inclusiv ale reexaminării obligatorii în temeiul articolului 27 alineatul (2) din directivă.

Principala constatare a evaluării directivei este că cele două obiective ale acesteia, și anume asigurarea unor standarde ridicate de protecție a consumatorilor și încurajarea dezvoltării unei piețe unice a creditului au fost parțial realizate și rămân relevante. Drepturile de retragere și rambursare anticipată și introducerea formularelor de informații standardizate au contribuit la asigurarea unui nivel standard de protecție a consumatorilor la nivelul UE, reducând astfel prejudiciul consumatorilor, sporind protecția acestora și oferind condiții de concurență echitabile între furnizori la nivelul UE.

Pe de altă parte, digitalizarea rapidă și inovarea produselor, precum și schimbările survenite în preferințele consumatorilor în ultimul deceniu reprezintă provocări pentru cadrul juridic pentru creditul de consum, întemeiat pe directivă. Mediul din ce în ce mai digitalizat a motivat la rândul său dezvoltarea de noi produse, dintre care unele pot prezenta noi riscuri cu privire la care directiva nu oferă o protecție eficientă.

Aceste fapte indică posibila necesitate a revizuirii anumitor dispoziții ale directivei, în special cu privire la domeniul de aplicare și la procesul de acordare a creditelor (inclusiv informațiile precontractuale și evaluarea bonității).

De asemenea se pare că există un consens larg între părțile interesate potrivit căruia pragul de 200 EUR - 75 000 EUR legat de domeniul de aplicare al directivei ar putea fi revizuit.

Comisia va include aceste considerații în revizuirea directivei, care a fost deja anunțată pentru al doilea trimestru al anului 2021 în programul anual de lucru al Comisiei pentru 2020 revizuit, adoptat la 28 mai 2020.

6. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea unei Directive a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea apei destinate consumului uman

Data transmiterii propunerii de directivă către Parlamentul European și Consiliu - 1 februarie 2018

Data avizului Comitetului Economic și Social European: 11 iulie 2018

Data avizului Comitetului Regiunilor: 16 mai 2018

Data poziției Parlamentului European în primă lectură: 28 martie 2019

Data adoptării poziției Consiliului: 23 octombrie 2020

Obiectul Propunerii Comisiei: Obiectivul general al propunerii era de a asigura un nivel ridicat de protecție a mediului și a sănătății umane împotriva efectelor nocive ale apei potabile contaminate. Revizuirea a decurs, de asemenea, din rezultatul primei inițiative cetățenești europene de succes, inițiativa „Right2Water” (Dreptul la apă). Propunerea avea drept scop actualizarea standardelor de calitate a apei, introducerea unei abordări bazate pe riscuri în ceea ce privește gestionarea apei potabile, facilitarea accesului consumatorilor la informații privind calitatea apei și serviciile de aprovizionare cu apă și îmbunătățirea accesului la apă. În plus, propunerea a abordat și chestiunea materialelor care intră în contact cu apa potabilă.

Observații Privind Poziția Consiliului: Poziția Consiliului reflectă acordul la care s-a ajuns în cadrul trilogurilor. În ansamblu, acest acord reprezintă un rezultat echilibrat între pozițiile colegiitorilor, păstrează obiectivele inițiale ale Comisiei și menține un nivel de ambiție similar celui din propunerea Comisiei. În special, poziția Consiliului sprijină și detaliază în continuare propunerea Comisiei prin:

- ✓ menținerea ambițiilor inițiale ale Comisiei în ceea ce privește accesul la apă;
- ✓ îmbunătățirea și includerea mai multor detalii cu privire la abordarea bazată pe riscuri în ceea ce privește gestionarea apei potabile;

- ✓ stabilirea unor cerințe armonizate minime pentru materialele care intră în contact cu apa potabilă (această nouă dispoziție este însoțită de o fișă financiară legislativă care a fost aprobată de colegiitori în cadrul trilogului final);
- ✓ introducerea unei noi cerințe privind scurgerile de apă și
- ✓ introducerea conceptului de „listă de supraveghere” pentru a aborda poluanții care generează preocupări noi, cum ar fi perturbatorii endocrini, produsele farmaceutice și microplasticele.

În ceea ce privește aspectele legate de protecția sănătății, Consiliul a adoptat o poziție echilibrată, cu unele îmbunătățiri în comparație cu Directiva existentă privind apa potabilă, deși uneori nu la fel de ambițioasă ca propunerea inițială a Comisiei (de exemplu, cu privire la plumb, PFAS, bisfenol A, clorat, clorit). Deși Consiliul a limitat, de asemenea, într-o oarecare măsură, obligațiile privind transparența și accesul la informații propuse inițial de Comisie, au fost păstrate informațiile cele mai importante pentru consumatori.

Cu toate acestea, Comisia regretă propunerea de limitare a împuternicirii sale de a modifica anexa II la directivă printr-un act delegat, astfel cum s-a propus inițial și astfel cum se prevede în prezent în Directiva existentă privind apa potabilă.

În plus, Comisia regretă introducerea așa-numitei „clauze privind absența avizului” în articolul privind actele de punere în aplicare, care este o abatere de la regula de principiu și ar trebui să fie justificată în mod corespunzător, întrucât limitează posibilitatea Comisiei de a adopta acte de punere în aplicare în cazul în care comitetul nu emite niciun aviz.

7. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la punerea în aplicare a Directivei 2014/47/UE privind controlul tehnic în trafic al vehiculelor comerciale care circulă în Uniune și de abrogare a Directivei 2000/30/CE – COM (2020) 676

Pachetul privind inspecția tehnică auto, adoptat în 2014, a introdus o serie de noutăți, după cum urmează:

Noutățile includ:

- ✓ îmbunătățirea calității inspecției vehiculelor, prin stabilirea unor standarde comune minime privind echipamentele, formarea inspectorilor ce efectuează inspecții mai detaliate, clasificarea deficiențelor și măsurile subsecvente, în cazul identificării unor deficiențe;
- ✓ extinderea sistemului de clasificare, în funcție de gradul de risc, pentru întreprinderile de transport rutier, introdus prin Directiva 2006/225, prin includerea informațiilor obținute în urma controalelor tehnice în trafic;
- ✓ folosirea unei abordări în două etape, pentru controalele tehnice în trafic, prin introducerea inspecției inițiale mai detaliate;
- ✓ primele măsuri pentru controlul arimării încărcăturii;
- ✓ inspectarea obligatorie la nivelul întregii UE a tractoarelor de mare viteză, utilizate în activități comerciale de transport rutier de marfă.

Opt state membre au finalizat la timp transpunerea măsurilor directivei în legislația lor națională; celelalte 20 și-au îndeplinit obligația de transpunere după ce Comisia a lansat procedurile oficiale care le-au îndemnat să facă acest lucru.

În ceea ce privește conformarea măsurilor naționale cu cele prevăzute în directivă, evaluarea preliminară indică faptul că transpunerea pare a fi în general satisfăcătoare, în majoritatea statelor membre, însă, în unele cazuri, Comisia poate avea în vedere lansarea unor schimburi cu statele membre în cauză, pentru clarificarea potențialelor probleme de neconformare.

În ceea ce privește efectele directivei asupra diferitelor aspecte ale controlului tehnic în trafic al vehiculelor comerciale, ar putea fi trase concluzii semnificative, numai pe baza datelor generate după o perioadă de aplicare neîntreruptă de trei ani. Cu toate acestea, Comisia va monitoriza îndeaproape situația și va transmite ulterior o evaluare ex post la momentul oportun.

8. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European privind poziția Consiliului referitoare la adoptarea Directivei Parlamentului European și a Consiliului privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE

În cadrul inițiativei „Noile avantaje pentru consumatori”, Comisia Europeană a prezentat o Propunere de directivă privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE.

Obiectivul propunerii este de a mări nivelul de protecție a consumatorilor și de a ameliora buna funcționare a pieței interne, prin creșterea eficacității procedurii actuale privind acțiunile în încetare pentru protejarea intereselor consumatorilor și prin completarea acesteia cu un mecanism de acțiuni colective în despăgubire la dispoziția consumatorilor.

Propunerea stabilește normele în temeiul cărora entitățile calificate pot iniția acțiuni de reprezentare în scopul de a proteja interesele colective ale consumatorilor și asigură, în același timp, garanții adecvate pentru evitarea abuzului de procedură. Printre măsurile posibile care trebuie luate în cadrul acțiunilor de reprezentare se numără acțiunile în încetare pentru a pune capăt sau a interzice practicile unui comerciant, în cazul în care se consideră că aceasta constituie o încălcare a legislației UE relevante, precum și măsuri reparatorii care vor oferi consumatorilor reprezentați în cadrul acțiunii căi de atac disponibile în temeiul legislației UE și al legislației naționale.

Propunerea prevede criterii armonizate pentru desemnarea entităților calificate, precum și norme privind finanțarea de către terți, asistența acordată entităților calificate și recunoașterea reciprocă a acestora, tranzacțiile, informarea consumatorilor și divulgarea probelor cu scopul de a asigura eficacitatea procedurii în context național și transfrontalier. **Domeniul de aplicare al propunerii** cuprinde legislația orizontală privind **protecția consumatorilor și instrumentele sectoriale ale UE relevante pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor în diferite sectoare**, cum ar fi serviciile financiare, energia, telecomunicațiile, protecția datelor, călătoriile, turismul, sănătatea și mediul.

Poziția Consiliului

În conformitate cu acordul politic, poziția Consiliului în primă lectură introduce o serie de modificări la propunerea Comisiei, în principal pentru:

- ✓ clarificarea obiectivelor directivei ca o contribuție la funcționarea pieței unice printr-un nivel ridicat de protecție a consumatorilor. În acest context, se face trimitere, de asemenea, la obiectivul referitor la accesul consumatorilor la justiție;
- ✓ punerea la dispoziția statelor membre a unei marje de apreciere în ceea ce privește desemnarea entităților calificate care sunt împuternicite să introducă acțiuni de reprezentare la nivel național, consolidând, în același timp, criteriile armonizate de desemnare a entităților calificate care sunt împuternicite să introducă acțiuni transfrontaliere;
- ✓ clarificarea categoriilor de măsuri care trebuie întreprinse de entitățile calificate, a normelor privind participarea consumatorilor în cadrul acțiunii, a coordonării eventualelor acțiuni paralele, a finanțării de către terți, a alocării costurilor procedurale, a informării consumatorilor, a divulgării probelor și a asistenței acordate entităților calificate;
- ✓ transformarea directivei într-un act bazat într-o mai mare măsură pe principii, lăsând statelor membre o marjă mai mare de apreciere în ceea ce privește modalitățile procedurale, cum ar fi tranzacțiile, efectele deciziilor finale, termenele de prescripție sau sancțiunile pentru a facilita adaptarea acțiunilor de reprezentare la cadrele naționale de aplicare a legii;
- ✓ introducerea unei clauze de revizuire privind posibila înființare a unui ombudsman european pentru acțiuni de reprezentare;
- ✓ prelungirea perioadei de transpunere a directivei de la 18 la 24 luni.

Poziția Consiliului reflectă pe deplin acordul politic la care au ajuns Parlamentul European și Consiliul la 22 iunie 2020.

Comisia consideră că aceste modificări ale propunerii sunt în concordanță cu obiectivele sale de politică inițiale.

Prin urmare, **Comisia susține poziția Consiliului.**

III. ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA

1. Previziunile economice din toamna anului 2020

Pandemia cauzată de noul coronavirus reprezintă un șoc enorm pentru economii, atât în UE, cât și la nivel mondial, cu consecințe foarte grave din punct de vedere socioeconomic. Se preconizează că economia României se va redresa de pe urma scăderii producției din prima jumătate a anului. Deși contracția înregistrată de economie în 2020 pare mai puțin gravă decât se estimase inițial, incertitudinea rămâne foarte ridicată, având în vedere evoluția recentă a pandemiei, iar producția reală probabil că nu va reveni la nivelurile de dinainte de criză, până la sfârșitul anului 2022. Se estimează că deficitul bugetar va crește semnificativ, deoarece efortul bugetar necesar pentru combaterea crizei se adaugă derapajelor fiscale din trecut.

Activitatea economică din Europa a suferit un șoc major, în prima jumătate a anului și s-a redresat puternic în al treilea trimestru, concomitent cu eliminarea treptată a măsurilor restrictive. Cu toate acestea, recrudescența din ultimele săptămâni a pandemiei duce la o serie de perturbări, în timp ce autoritățile naționale introduc noi măsuri de sănătate publică, pentru limitarea răspândirii virusului. Situația epidemiologică înseamnă că previziunile de creștere pe perioada analizată fac obiectul unui grad extrem de ridicat de incertitudine și de riscuri.

O redresare întreruptă și incompletă

Potrivit previziunilor economice din toamna anului 2020, economia zonei euro va înregistra o contracție de 7,8% în 2020, înainte de o creștere de 4,2% în 2021 și de 3% în 2022. Conform previziunilor, economia UE se va contracta cu 7,4% în 2020, înainte de a se redresa cu o creștere de 4,1% în 2021 și de 3% în 2022. În comparație cu previziunile economice din vara anului 2020, previziunile de creștere pentru zona euro și pentru UE sunt ușor mai optimiste pentru 2020 și mai temperate pentru 2021. Nici în zona euro, nici în UE producția nu este preconizată să revină la nivelul pre-pandemic în 2022.

Impactul economic al pandemiei a variat foarte mult în UE și aceeași variabilitate este valabilă și în ceea ce privește perspectivele de redresare. Această neuniformitate reflectă răspândirea virusului, strictețea măsurilor de sănătate publică adoptate pentru a-l ține sub control, compoziția sectorială a economiilor naționale și forța răspunsurilor politice naționale.

Creșterea ratei șomajului atenuată în contextul scăderii activității economice

Pierderea locurilor de muncă și creșterea șomajului au exercitat presiuni mari asupra mijloacelor de subzistență ale multor europeni. Măsurile de politică adoptate de către statele membre, împreună cu inițiativele la nivelul UE, au contribuit la atenuarea impactului pandemiei asupra piețelor forței de muncă. Datorită amplitudinii fără precedent a măsurilor luate, în special prin intermediul programelor de lucru pe termen scurt, creșterea ratei șomajului a fost atenuată în contextul scăderii activității economice. Se estimează că șomajul va continua să crească în 2021, deoarece statele membre elimină treptat măsurile de sprijin de urgență și noi persoane intră pe piața forței de muncă, însă ar trebui să se îmbunătățească în 2022, pe măsură ce economia continuă să se redreseze.

Conform previziunilor, rata șomajului din zona euro va crește de la 7,5% în 2019 la 8,3% în 2020 și la 9,4% în 2021, urmând să scadă la 8,9% în 2022. Se estimează că rata șomajului în UE va crește de la 6,7% în 2019 la 7,7% în 2020 și la 8,6% în 2021, urmând să scadă la 8,0% în 2022.

Deficite și datorii publice în creștere

Se așteaptă ca deficitele publice să crească în mod semnificativ în UE în acest an, având în vedere creșterea cheltuielilor sociale și reducerea veniturilor fiscale, ambele fiind o consecință a măsurilor de politică excepționale, menite să sprijine economia, precum și a existenței stabilizatorilor automați.

Conform previziunilor, deficitul public agregat al zonei euro va crește de la 0,6% din PIB în 2019 la aproximativ 8,8% în 2020, înainte de a scădea la 6,4% în 2021 și la 4,7% în 2022. Această evoluție reflectă eliminarea treptată a măsurilor de sprijin de urgență în cursul anului 2021, pe măsură ce situația economică se va îmbunătăți.

Reflectând creșterea deficitelor, previziunile estimează că ponderea datoriei în PIB la nivel agregat din zona euro va crește de la 85,9% din PIB în 2019 la 101,7% în 2020, 102,3% în 2021 și 102,6% în 2022.

Inflația se menține moderată

În lunile august și septembrie, o scădere abruptă a prețurilor la energie a determinat o inflație totală negativă. Inflația de bază, ce include toate produsele cu excepția energiei și a alimentelor neprocesate, a scăzut, de asemenea, în mod substanțial în cursul verii, din cauza cererii reduse de servicii, în special de servicii legate de turism și de bunuri industriale. Cererea scăzută, contracția pieței forței de muncă și o rată ridicată de schimb a monedei euro vor exercita o presiune descendentă asupra prețurilor.

Inflația în zona euro, măsurată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC), este estimată la 0,3% în 2020, înainte de a crește la 1,1% în 2021 și la 1,3% în 2022, pe măsură ce se stabilizează prețurile petrolului. În UE, inflația este estimată la 0,7% în 2020, 1,3% în 2021 și 1,5% în 2022.

Un grad ridicat de incertitudine și perspective cu riscuri de evoluție negativă

Incertitudinile și riscurile legate de previziunile economice din toamna anului 2020 rămân extrem de mari. Riscul principal rezultă din agravarea pandemiei, situație ce necesită măsuri de sănătate publică mai stricte și care are un impact mai grav și de durată asupra economiei. Acest context a motivat o analiză a scenariilor, implicând două căi alternative de evoluție a pandemiei – una mai benignă și una agravantă – și impactul economic al acestora. Există, de asemenea, riscul ca cicatricile lăsate de pandemie în economie – cum ar fi falimentele, șomajul pe termen lung și întreruperile în aprovizionare – să fie mai profunde și mai extinse. Economia europeană ar avea de suferit, de asemenea, în cazul în care economia mondială și comerțul mondial s-ar îmbunătăți mai puțin decât conform previziunilor sau, în cazul în care tensiunile comerciale ar crește. Posibilitatea unei presiuni asupra pieței financiare reprezintă un alt risc de evoluție negativă.

Dintr-o perspectivă pozitivă, este posibil ca NextGenerationEU, programul UE de redresare economică, ce include mecanismul de redresare și de reziliență, să stimuleze mai puternic economia UE s-a estimat. Acest efect se datorează faptului că previziunile ar putea include doar parțial beneficiile probabile ale acestor inițiative, întrucât informațiile disponibile în această etapă cu privire la planurile naționale sunt încă limitate. Un acord comercial între UE și Regatul Unit ar oferi, de asemenea, posibilitatea unui impact pozitiv asupra economiei UE începând cu 2021, comparativ cu scenariul de referință potrivit căruia schimburile comerciale

dintre Regatul Unit și UE ar fi reglementate pe baza normelor OMC privind clauza națiunii celei mai favorizate.

2. 128 mil EUR pentru activități de cercetare privind coronavirusul

În urma anunțului de selecție din luna august, Comisia a semnat, în prezent, acordurile de grant în cadrul programului Orizont 2020, în temeiul cărora 23 de noi proiecte de cercetare vor primi o sumă totală de 128 mil EUR, pentru abordarea pandemiei de coronavirus și efectele acesteia. Proiectele implică 344 de echipe de cercetare din 39 de țări, inclusiv 32 de participanți din 15 țări din afara UE.

Finanțarea va permite desfășurarea de activități suplimentare de cercetare menite să:

- ✓ consolideze și să adapteze capacitatea industrială de a fabrica și furniza echipamente medicale, precum ventilatoarele;
- ✓ să prevină și să trateze coronavirusul;
- ✓ să dezvolte tehnologii medicale și instrumente digitale, cum ar fi sistemele portabile de diagnosticare;
- ✓ să ducă la o mai bună înțelegere a impactului societal al pandemiei, de exemplu asupra grupurilor vulnerabile și marginalizate;
- ✓ să permită învățarea de la grupuri mari de pacienți din întreaga Europă (cohorte), pentru îmbunătățirea tratamentelor.

Mariya Gabriel, comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, a declarat: *„Această cercetare este esențială pentru mai bina abordare a diverselor aspecte ale acestei pandemii și ale celor viitoare, permițându-ne să ne sporim capacitatea de reacționare mai rapidă, în vederea prevenirii contagiunii, îmbunătățirii diagnosticării și tratamentului și adoptării măsurilor de atenuare mai bune, care să ia în considerare aspectele comportamentale, sociale și economice, inclusiv aspectele legate de gen.”*

Thierry Breton, comisarul pentru piața internă, a adăugat: *„Tehnologiile digitale sunt esențiale în ceea ce privește răspunsul nostru la această amenințare gravă la adresa sănătății. Acordarea de sprijin financiar acestor proiecte excelente, cu abordări inovatoare în centrul cărora se află instrumente digitale și inteligența artificială, va duce la găsirea de noi soluții de protejare a lucrătorilor din domeniul medical, de detectare rapidă și de prevenire a răspândirii COVID-19, precum și de îmbunătățire a serviciilor de terapie intensivă – toate acestea contribuind la lupta noastră comună împotriva acestei pandemii.”*

Finanțarea acordată în cadrul programului Orizont 2020, programul UE pentru cercetare și inovare, face parte din angajamentul Comisiei în valoare de 1,4 mld EUR, sub forma inițiativei „Răspunsul mondial la coronavirus”, lansată de președinta von der Leyen în mai 2020. Aceasta vine în completarea eforturilor depuse anterior, pentru dezvoltarea de metode de diagnosticare, tratamente și vaccinuri. De asemenea, finanțarea face parte din contribuția UE la colaborarea la nivel mondial privind instrumentele pentru combaterea COVID-19 – Acceleratorul ACT, ce urmărește accelerarea dezvoltării și producției de teste, tratamente și vaccinuri împotriva coronavirusului și a accesului echitabil la acestea.

3. Noile rapoarte ale platformelor online privind dezinformarea

Comisia Europeană publică cel de al treilea set de rapoarte privind acțiunile întreprinse pentru a combate dezinformarea și informațiile înșelătoare în legătură cu coronavirusul de către părțile semnatare ale Codului de bune practici privind dezinformarea. Rapoartele oferă, în continuare, o bună imagine de ansamblu asupra acțiunilor întreprinse de platformele online, în cursul lunii septembrie și demonstrează dorința de a asigura o mai mare transparență în ceea ce privește politicile lor privind dezinformarea în legătură cu coronavirusul. Cu toate acestea, datele ce fac obiectul rapoartelor încă nu sunt suficient de granulare – inclusiv în ceea ce privește impactul politicilor platformelor, – pentru asigurarea unui grad suficient de transparență și de responsabilitate publică și pentru monitorizarea coerentă.

Věra Jourová, vicepreședintele pentru valori și transparență, a declarat: *„Având în vedere că ne confruntăm cu cel de-al doilea val al pandemiei, trebuie să colaborăm pentru limitarea răspândirii dezinformării online referitoare la coronavirus. Mă bucur să constat că platformele au întreprins acțiuni utile. În ciuda acestor eforturi, conținutul dăunător este încă prezent în spațiul public și constituie un risc pentru cetățeni. Platformele trebuie să își intensifice eforturile, pentru a deveni mai transparente și mai responsabile. Avem nevoie de un cadru mai bun, care să le ajute să acționeze în mod corect.”*

Acest program de raportare lunară este un rezultat al Comunicării comune, din 10 iunie 2020, menite să asigure responsabilitatea față de public, prin eforturile depuse de platforme și de asociațiile sectoriale relevante, cu scopul limitării dezinformării online legată de coronavirus. Rapoartele recente se concentrează pe acțiunile întreprinse în septembrie 2020, de către platformele semnatare ale Codului, Facebook, Google, Microsoft, Twitter și TikTok.

Comisia va face dovada abordării sale cuprinzătoare împotriva dezinformării, prin prezentarea a două inițiative complementare până la sfârșitul anului: un Plan de acțiune pentru democrația europeană și un pachet legislativ privind serviciile digitale.

4. Ajutor de stat pentru România, pentru sprijinirea investițiilor în sistemele de încălzire centralizată, bazate pe surse regenerabile de energie

Comisia Europeană a aprobat, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, o schemă de ajutor prezentată de România, menită să sprijine construirea și/sau modernizarea sistemelor sale de încălzire centralizată, astfel încât acestea să se bazeze exclusiv pe surse regenerabile de energie (SRE).

Vicepreședintele executiv Margrethe Vestager, responsabil cu politica în domeniul concurenței, a declarat: *„Această schemă de ajutor în valoare de 150 mil EUR prezentată de România va sprijini investițiile pentru construirea sau modernizarea sistemelor de încălzire centralizată. Ea va favoriza tranziția de la utilizarea combustibililor fosili, pentru producerea de energie termică la utilizarea surselor regenerabile de energie, în conformitate cu obiectivele Pactului verde european. Această măsură de ajutor a fost posibilă și datorită Planului de Investiții al Pactului verde european. Pentru deblocarea potențialului sistemelor de încălzire centralizată de a contribui la tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, Planul de investiții a oferit statelor membre mai multă flexibilitate, în*

ceea ce privește acordarea de sprijin pentru producerea de energie termică, în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat.”

România a notificat Comisiei intenția sa de acordare a unui sprijin public, în valoare de până la 750 mil RON (aproximativ 150 mil EUR), pentru construirea și/sau modernizarea mai multor de instalații de producție și rețele de distribuție a energiei termice (cu o contribuție de maximum 20% din valoarea totală a investițiilor în cazul celor din urmă). Ajutorul preconizat ar urma să fie acordat sub forma unor granturi directe, finanțate din fondurile structurale ale UE gestionate de România.

Sistemele de încălzire centralizată existente generează căldură, în principal, cu ajutorul instalațiilor de ardere pe bază de gaze naturale sau cărbune. Măsura de ajutor are ca obiectiv sprijinirea investițiilor în instalațiile de producție a energiei termice, cu până la maximum 60 MW echivalent termic, permițând astfel tranziția de la utilizarea combustibililor fosili (cărbune, gaze naturale), pentru producerea de energie termică, la utilizarea exclusivă a surselor regenerabile de energie (cum ar fi biogazul, biomasa și energia termică geotermală).

Se preconizează că acest lucru va duce la o scădere globală a emisiilor de gaze cu efect de seră cu până la 48 000 de tone metrice de CO₂, precum și de alte substanțe poluante, pe perioada aplicării schemei de ajutor (până în 2023). Utilizarea biogazului și a biomasei în cadrul schemei de ajutor ar fi compatibilă cu cerințele privind durabilitatea, prevăzute în Directiva privind energia din surse regenerabile (II) și în Directiva-cadru privind deșeurile.

Normele UE în domeniul ajutoarelor de stat permit statelor membre să acorde sprijin instalațiilor de producție și rețelelor de distribuție a energiei termice, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții stabilite în Orientările Comisiei din 2014 privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie. În special, Orientările prevăd că, pentru a fi considerate compatibile cu normele UE privind ajutoarele de stat, proiectele trebuie să îndeplinească criteriile legate de asigurarea „încălzirii centralizate eficiente” stabilite în Directiva privind eficiența energetică (DEE). În această privință, Comisia a constatat că schema sprijină investițiile în rețelele de încălzire centralizată ce sunt deja eficiente din punct de vedere energetic, astfel cum se prevede în Directiva privind eficiența energetică sau, în rețelele care ar deveni eficiente din punct de vedere energetic grație ajutorului pentru investiții.

În plus, pentru deblocarea potențialului sistemelor de încălzire centralizată de a contribui la tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, Planul de investiții al Pactului verde european – denumit, de asemenea, Planul de investiții pentru o Europă durabilă, – prezentat de Comisie în ianuarie 2020, permite statelor membre să dispună de o flexibilitate suplimentară, în ceea ce privește valoarea maximă a ajutorului ce poate fi acordat pentru producția de energie termică.

România a decis să se prevaleze de această flexibilitate oferită de Planul de investiții al Pactului verde european, în proiectarea sprijinului pentru investițiile în construirea și modernizarea sistemelor de încălzire centralizată. În lumina acestor considerente, dar nu numai, Comisia a concluzionat că schema de ajutor este necesară, dat fiind că proiectele ce ar beneficia de ajutor nu ar putea fi realizate fără sprijin public și, proporțională, întrucât proiectele vor avea o rată de rentabilitate rezonabilă.

Prin urmare, Comisia a concluzionat că măsura este conformă cu obiectivele strategice cheie ale UE, în special îmbunătățirea eficienței energetice, prin intermediul sistemelor de încălzire

centralizată bazate pe surse regenerabile, fără a denatura în mod nejustificat concurența, în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat.

5. Comisarul Reynders inaugurează Săptămâna internațională a siguranței produselor 2020

Comisarul Reynders a deschis Săptămâna internațională a siguranței produselor 2020, în cursul căreia două noi piețe online – Bol.com și eMAG – vor adera, în mod oficial, la Angajamentul privind siguranța produselor. Prin aderarea la angajament, aceste companii se angajează acum să elimine mai rapid produsele periculoase de pe piețele lor.

Comisarul pentru justiție, Didier Reynders, a declarat: *„Din cauza crizei provocate de coronavirus, achizițiile online au crescut exponențial, la fel și înșelătoriile online. Nu putem să urmărim cu mâinile în sân, cum cei care fraudează profită de vulnerabilitățile consumatorilor. Numai cu ajutorul comercianților cu amănuntul online îi putem proteja pe consumatorii din UE și putem garanta că produsele sunt sigure. Am plăcerea de a-i primi alături de noi pe Bol.com și eMAG, în calitate de semnatari ai Angajamentului privind siguranța produselor și încurajez și alți comercianți online să le urmeze exemplul. Trebuie să ne continuăm eforturile de îmbunătățire a siguranței consumatorilor, atât online, cât și offline.”*

Bol.com și eMAG se alătură altor șapte mari piețe online – Alibaba (pentru AliExpress), Allegro, Amazon, Cdiscount, eBay, Rakuten France și Wish.com – care s-au angajat deja să efectueze o eliminare mai rapidă a produselor periculoase. Companiile vor facilita trimiterea cu mai mare ușurință de către clienți a notificărilor privind produsele periculoase și le vor elimina, în termen de două zile lucrătoare, de la primirea notificărilor din partea autorităților statelor membre ale UE.

Săptămâna internațională a siguranței produselor 2020 (9-15 noiembrie) va reuni participanți din întreaga lume, în cadrul unei conferințe virtuale, pentru a discuta despre modalitățile de consolidare a siguranței produselor la nivel mondial. Evenimentul din acest an se va concentra asupra siguranței produselor în timpul crizei provocate de COVID-19 și asupra modalităților de urmărire și de retragere a produselor periculoase.

6. Studiu privind limitarea creșterii consumului de energie al serviciilor de tip cloud și al centrelor de date

Comisia a publicat rezultatele unui studiu privind servicii de cloud computing și centre de date mai verzi. Conform rezultatelor, este de așteptat ca consumul de energie al centrelor de date din statele membre ale UE să crească de la 2,7% din cererea de energie electrică în 2018, la 3,2% până în 2030. Studiul oferă opțiuni tehnice și de politică pentru limitarea acestei creșteri.

Margrethe Vestager, vicepreședintele executiv responsabil cu o Europă pregătită pentru era digitală, a declarat: *„Pactul verde european are ca obiectiv transformarea Europei într-un prim continent neutru din punct de vedere climatic, până în 2050. În acest sens, nu putem să lăsăm consumul nostru de energie electrică necontrolat. O utilizare mai inteligentă și mai ecologică a tehnologiilor digitale este un element esențial pentru garantarea faptului că Europa își atinge obiectivul ambițios”.*

Comisarul pentru piața internă, Thierry Breton, a adăugat: „*Volumul global de date va continua să crească rapid. Iată de ce promovăm infrastructuri adecvate pentru servicii de cloud eficiente și respectuoase față de mediu și centre de date eficiente din punct de vedere energetic. Europa va fi epicentrul tehnologiei verzi.*”

Soluțiile tehnice includ sisteme de răcire mai eficiente, reutilizarea căldurii, utilizarea energiei din surse regenerabile, pentru alimentarea centrelor de date, precum și construirea acestor centre de date în regiunile cu climă rece.

Printre opțiunile de politică se numără achizițiile publice, norme pentru ca autoritățile publice europene să își utilizeze puterea de cumpărare pentru a alege servicii ce nu dăunează mediului, precum și stabilirea unor cerințe de transparență și promovarea unor indicatori uniformi de eficiență energetică.

Studiul va sprijini eforturile depuse în prezent, pentru îndeplinirea obiectivului strategiei digitale de realizare a centrelor de date neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei, foarte eficiente din punct de vedere energetic și durabile, până în 2030 și, de stabilire a unui cadru european de reglementare în domeniul cloud computingului, un set unic de reguli și norme tehnice comune.

7. Ambulanța pentru Monumente – câștigătorul Premiului Publicului în cadrul Premiilor Europene pentru Patrimoniul/ Premiilor Europa Nostra 2020

Câștigătorii Premiilor Europene pentru Patrimoniul/ Premiilor Europa Nostra 2020, cea mai înaltă onoare a Europei în domeniul patrimoniului, au fost sărbătoriți la 10 noiembrie, în cadrul unei reuniuni virtuale, ce a conectat iubitori de patrimoniu, profesioniști, voluntari și susținători din întreaga Europă și din lume. Premiul Publicului a mers către proiectul de educație, formare și sensibilizare „Ambulanța pentru Monumente” (România), ce a contribuit la salvarea a sute de clădiri monument istoric din România, prin intermediul unei largi rețele active de organizații de patrimoniu.

Ambulanța pentru Monumente a obținut cele mai multe voturi exprimate prin intermediul unui sondaj online, la care au participat peste 12 000 de cetățeni din întreaga Europă.

Ca urmare a măsurilor de siguranță împotriva răspândirii COVID-19, ceremonia de decernare a Premiilor Europene pentru Patrimoniu s-a desfășurat, pentru prima dată, integral, în mediul online. Au participat virtual Comisariul European pentru Inovare, Cercetare, Cultură, Educație și Tineret, Mariya Gabriel și Președintele Executiv al Europa Nostra, Hermann Parzinger. Pe parcursul ceremoniei online, reprezentanți ai Comisiei Europene și ai Europa Nostra au anunțat cu mândrie câștigătorul Premiului Publicului și cei trei laureați ai Marilor Premii, selectați din cele 21 de inițiative (din 15 țări europene) câștigătoare de anul acesta.

Eugen și Veronica Vaida, arhitecți în cadrul Asociației Monumentum, dezvoltatorii proiectului, au notat: „*Implicarea comunității în prezervarea patrimoniului, formarea practică a tinerilor specialiști, recuperarea tehnicilor tradiționale și a resurselor materiale locale și concentrarea pe o abordare responsabilă a mediului înconjurător sunt caracteristici esențiale pentru succesul abordării noastre de salvagardare a patrimoniului. Premiul contribuie la promovarea misiunii noastre și ne întărește gândurile de extindere a proiectului în alte țări europene care se confruntă cu abandonul monumentelor.*”

Laureații Marilor Premii din anul 2020 sunt:

- restaurarea exemplară a bazilici „Santa Maria di Collemaggio”, L’Aquila (Italia), grav avariata de cutremurul devastator din anul 2009;
- remarcabilul proiect „Rețeaua Tramaontana III” (Franța, Italia, Polonia, Portugalia, Spania), dedicat cercetării patrimoniului tangibil și intangibil din regiunile montane ale Europei și marea expoziție „Auschwitz. Nici demult. Nici departe” (Polonia, Spania), ce a marcat aniversarea a 75 de ani de la eliberarea celui mai mare lagăr nazist de concentrare.

Laureații Marilor Premii, aleși de un juriu independent format din experți și din membrii Consiliului de Administrație al Europa Nostra, vor primi câte 10 000 EUR fiecare.

„Câștigătorii Premiilor Europene pentru Patrimoniu/ Premiilor Europa Nostra 2020 reprezintă ceea ce Europa susține: creativitate, reziliență, inovare, solidaritate, talent și dedicare. Acest lucru mă face mândră atât în calitate de Comisar European, cât și ca cetățean european. Mulțumesc din suflet fiecăruia pentru că ați demonstrat din nou că patrimoniul cultural comun al Europei nu face parte doar din trecutul nostru, ci este și un bun de preț pentru abordarea provocărilor cotidiene și pentru a ne asigura tuturor un viitor mai bun. În munca lor (n.n. a laureaților) este ilustrat potențialul imens al patrimoniului cultural de a susține redresarea socio-economică a Europei în urma pandemiei”, a spus Mariya Gabriel, Comisar European pentru Inovare, Cercetare, Cultură, Educație și Tineret.

„Onorarea laureaților Premiilor Europene pentru Patrimoniu / Premiilor Europa Nostra de anul acesta prin intermediul unei ceremonii desfășurate integral în mediul digital a fost o experiență excepțională ce ne-a lărgit orizonturile. A demonstrat că excelența, angajamentul și perseverența din lumea patrimoniului nu cunosc limite. Acest lucru este exact ceea ce întruchipează cele 21 de inițiative premiate: acestea sunt povești despre aptitudini excepționale, muncă în echipă, dăruire neobosită și acțiune îndrăzneată. În numele Europa Nostra, doresc să urez un călduros bun venit tuturor acestor inițiative în rețeaua de excelență pan-europeană în domeniul patrimoniului, rețea ce strânge la un loc cele mai captivante și remarcabile proiecte de patrimoniu de pe continent și care este în continuă creștere. Sper ca în vremurile de restriște în care trăim, acești eroi ai patrimoniului să inspire pe muți alții, din Europa și din lumea întreagă, prin puterea convingătoare a exemplului lor pozitiv”, a declarat Hermann Parzinger, Președinte Executiv al Europa Nostra.

Premiile Europene pentru Patrimoniu / Premiile Europa Nostra au fost lansate de Comisia Europeană în anul 2002 fiind încă de atunci gestionate de Europa Nostra – Vocea europeană a Societății Civile dedicată Patrimoniului Cultural. Premiile beneficiază de sprijinul programului Europa Creativă al Uniunii Europene.

Pe parcursul ceremoniei, reprezentanții Comisiei Europene și ai consorțiului proiectului ILUCIDARE, inclusiv Europa Nostra, au fost încântați să dezvăluie cei doi câștigători ai primei ediții a Premiilor Speciale ILUCIDARE: Arheologie pentru un viitor tânăr (Italia/Siria), pentru excelență în relații internaționale prin patrimoniu și, respectiv, TYPA – Muzeul estonian al tiparului și hârtiei (Estonia), pentru excelență în inovare prin patrimoniu.

Câștigătorii Premiilor Speciale ILUCIDARE au fost selectați de partenerii ILUCIDARE din candidaturile depuse pentru Premiile Europene pentru Patrimoniul/ Premiile Europa Nostra 2020. ILUCIDARE este un proiect finanțat prin programul Orizont 2020, ce are ca scop formarea unei rețele internaționale de promovare a patrimoniului cultural ca resursă pentru inovare și relații internaționale.

Ceremonia online de decernare a Premiilor Europene pentru Patrimoniul a fost desăvârșită de excepționalele reprezentații muzicale pregătite de partenerii noștri, Orchestra de Tineret a Uniunii Europene, Le Dimore Del Quartetto (Italia) și unul dintre câștigătorii de anul trecut, Centrul European Muzical din Bougival (Franța).

Câștigătorul Premiului Publicului 2020

Proiectul „Ambulanța pentru monumente” a fost lansat în 2016, pentru a contribui la salvagardarea a sute de monumente istorice, printr-o rețea de organizații active în domeniul patrimoniului. Intervențiile sunt efectuate pe bază de voluntariat de către specialiști și studenți, cu ajutorul meșterilor calificați și cu sprijinul comunităților și al autorităților locale. În centrul proiectului din fiecare regiune se află un kit de intervenție și o autoutilitară dotată cu unelte, echipamente și materiale de construcție.

Intervențiile sunt desfășurate de către Asociația MONUMENTUM (titularul și dezvoltatorul proiectului), Asociația pentru Patrimoniul Activ – PACT, Asociația „Vernacular” și Asociația „Arhaic”. Rețeaua este în continuă creștere, cu un număr de intervenții planificate pentru 2020, printr-un număr de alte patru organizații: Asociația „Actum”, Asociația „Inima Olteniei”, Asociația „Atelierul de Patrimoniul” și Asociația „Rost”. Proiectul beneficiază de sprijinul Alteței Sale Regale, Prințul de Wales, și al asociației The Anglo-Romanian Trust for Traditional Architecture.

Marea majoritate a activităților constau în înlocuirea învelitorilor degradate, asigurarea zidurilor împotriva prăbușirii, refuncționalizarea drenajelor de apă și stabilizarea picturilor murale. Începând cu 2016, au fost derulate o serie de intervenții la clădiri, precum: biserici, mori de apă, conace, stații CFR, ruine de fortificații ș.a.m.d.

Un element important al proiectului este concentrarea acestuia în jurul deciziilor locale și al proprietății patrimoniului. „Ambulanța pentru monumente” operează ca o inițiativă-umbrelă, în cadrul căreia fiecare organizație lucrează sub forma unei francize, păstrându-și independența deciziilor luate la firul ierbii. Comunitățile lucrează împreună cu voluntarii, oferindu-le masă și găzduindu-i în casele lor.

S-a realizat un parteneriat public-privat prin care autoritățile locale și regionale acoperă o mare parte din costurile materialelor, iar companiile private și donatorii privați acoperă costul suplimentar al materialelor, al echipamentelor și al uneltelor necesare. Sute de primari, preoți, consilieri locali și alți reprezentanți ai comunităților locale și-au unit forțele cu voluntarii, pentru a frâna distrugerea propriului patrimoniu. În acest mod, comunitatea locală a devenit mai conștientă de importanța și valoarea propriei identități culturale și a fost încurajată responsabilitatea privind supravegherea patrimoniului.

Inițiativa a presupus instruirea unor profesioniști și meșteri tineri la un nivel local, asigurând în acest fel clădirilor o mentenanță sustenabilă, atingând o problemă ce nu apare doar în România, ci și într-o serie de alte țări europene.

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

